لێدانی سێ قەڵەی (ئەمریکا و فەرەنسا و بەریتانیا) و چەند قەڵەی ئەجندەکان لە ڕۆژهەڵاتی ناوەند دا! … ئاسۆ حامدی

شەڕی ناوخۆ لە سوریا لە مێژە سنوورەکانی ناوچەکەی تێک داوە، سەرهەڵدانی داعش ولەدان و بەهێزکردنی سەرەتای نەمانی ئەم سنوورە بوون. سەرەتا لە ناوچەکە شەڕە شەڕی ئەلتەرناتیڤەکان بوون. ئەجندە جیاجیاکانی ئەقلیمی و ئینتەرناسیونالیەکان خۆی لە چەند بەرەی جیاجیا و وەزعی جیا جیادا دەنوێنێ. دوای چوونە ناوەی ڕووسیە و تورکیا بە ئاشکرا لە کێشەکانی نێو سوریا و بە بێ پەردە ئەجندەکانی سادە و ساکارتر نەکردەوە بەڵکو کێشەکانی زیاتر ئاڵۆزتر کرد و خەتەکەی قوڵ بەسەرتر کرد و چارەسەری مەسەلەکانی بۆ ئایندەی تر برد.

ئەمریکا و ڕۆژئاوا لە لایەک و سعودیە و ئیران و تورکیە و حکومەتی سوریا لەلایەکی تر کێشەی سوونە و شیعە لەلایەک و کێشەی ناسیونالیستی و مەزهەبی عەرەب و ئیسرائیلیەکان و مەسەلەی کورد (ئەگەر مەسەلەی کورد هێشتا لەم فازە نیە ببێتە مەسەلەیەکی ناوچەیی و کێشمەکێشی زلهێزەکان وەک مەسەلەی عەرەب و ئیسرائیل) لەلایەکی تر هەروا جیۆپۆلتیک ومەسەلەکانی سەرچاوەکانی سروشتی و کەرەستەخاوەکانی هەرزان نموونەی دیاری ئەم کێشمەکێشانەن. ئێران و تورکیە لە لایەک دژی بەیەکن لەگەڵ ڕووسیە یان هەموویان بەیەکەوەش کاردەکەن وە لە ئەفرین کردیان و یەکیان گرت لە دژی کورد. یان قەتەر و سعودیە و ئیمارات و تورکیە دژی ئێرانیەکان و حزب اللە و ئیخوانەکان کاردەکان.

کورد لەم نێوەدا جگە لە ڕۆڵی ئەلتەرناتیڤی لە هیچ حساباتێکی ئەقلیمی دا نیە و سفری پاش فاریزەش نیە لە هاوکێشە دیپلۆماسیەکاندا. لە هیچ بەنە و مناسەباتێکی جدی کێشەی زلهێزەکاندا ئامادەگی نیە و تەنها لە دواوە و لە پەراوێزەکاندا ڕۆڵی لابەلایی هەیە. هەموو ئەم کێشانە هیچیان لەبەرچاوی سۆز و ئێشی گەلانی سوریا نیە و نەبووە بە بەشار ئەسەدیشەوە جگە لە ماڵوێرانی و سەرگەردانی و کوشت وکوشتار هیچ قازانجێکی تریان لەم

هێزە دەرەکیانە نەکردووەو ناکەن. پەرتەوازەیی و هەژاری گەلی کورد یەکێ لە گرفتەکانی گەلی ئەمەیە و نەخۆشی موزمنمانە.

بەنموونە عەفرین شارێکی ئارام و فرەکەلتووری بوو نە شەڕی تیابوو نە کێشە. تورکیا بە بەرچاوی هەموو ئەم هێزانە لە ئۆپراسیۆنێکی سەربازی و جینوسایدی دا هەمووی کاولکرد و هێزی هەڵبژێردراو و ڕێکخراوی و فرە کەلتووری دەربەدەر کرد و ئاڵای تورکیای لەسەر کانتۆنی عەفرین دا هەڵدا، ئەمە بوو مرۆق دەستی ئەمریکا و ڕووسیە و ڕۆژئاوای مافی مرۆق و دیموکراسی و پاراستنی ئەمن و ئاسایشی ناوچەکان.

دوای هێرشەکانی سەر دوما بە چەکی کیمیاوی ئەمریکا وەک هەنجەتێک بۆ پاراستنی خەڵک و سەرکوتی هەموو هێزەکانی تر هەستا بە مووشەک باران کردنی چەند ئامانجێکی سەربازی و لێکۆڵینەوەی زانستی سەربازی لە ناوچەکانی ژێر دەسەڵاتی ئەسەد و ڕووسیە وئێران دا. هیچ پێویست بە بەڵگە و سەلماندنی ئەوە نیە بڵێن ئەم ئۆپراسیۆنانەی لە سوریە ڕۆژانە ڕوودەدەن هیچ پەیوەندیان بە ئازادی و یەکسانی ژیانی گەلانی سووریە نیە و هەموو ئەجیندای دەرەکی پاڵ بەمەسەلەکانەوەدەنێن و خەڵکی ئەم وڵاتە جگە لە بوون بە قەسابخانەیەکی والا بۆ یەکلاکردنەوەی حساباتە سیاسیەکانی زلهێزەکان و ئیقلیمیەکان و قوربانی شتێکی تر نین.

کێشەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست هەمە لایەنەن؛ مەسەلە مێژوویەکان وەک کێشەی عەرەب و ئیسرائیل، کێشەی سوونە و شیعە، مەسەلە ئابوورییەکان و هەژموونی سیاسی وەک کێشەی کانزا و سامانە سروشتیەکان و مەسەلە ئابوورییەکانی ناوچەکە، مەسەلەی کورد وەک دوا ئەلقە لە کێشمەکێشەکانی ئیران و سوریا و تورکیا و عێراق، هەموو ئەمانە لە چوارمەخە کێشراون و ئەمریکا و ڕۆژئاوا لە لایەک و ڕوسیە و وڵاتانی سەر بە ڕووسیە لەلایەکی تر. هەموو ئەمانە هەردەم لە گەڕان دان و هەرجارناجارە پروشکی ئاگر وڵاتە دەگرێتەوە. ماوەیەک فەلەستین و لوبنان یان عیراق و سوریە و لە خوارەوەش سەردەمێ زەفار و لەم دوایانەش یەمەن و سۆماڵ و لیبیا و تونسیشی هاتە سەر واشەڕ دەبێتەوە بۆ نەجیریا و جیبۆتی و سودان و ئەسیوبیا.

خەیاڵی ئەردۆغان لە خەوی زیندووکردنەوەی ئیمراتۆرییەتی عوسمانی و خەیاڵی ئیرانیەکان بە هیلالی شیعی لە بەرکەوتن دان لە هەمان کات سعودیەکان وەک نوێنەری وەهابی دەیانەوێ دووبارە فتوحاتی ئیسلامی (لە واقع کوشتارگای ئیسلامی) لە ناوچەکە بە مانەوەی خێزانی ئال

سعود زیندوو بکەنەوە. بۆ ئەمریکا گرنگترین مەسەلە هەژمووونی لەسەر جیۆپۆلتیک ناوچەکە و ئەمن و ئاسایشی ئیسرائیل و کانزاکان و کەرەستەی هەرزانە ئەوەی تر هیچ مانایەکی نیە و ئەخلاقی سیاسی و ئینساندۆستی جگە لە ووشە ی نێو پەرتوک و ڕۆژنامەکان هیچ مانای تری نیە.

کورد لەبەر ئەوەی توانای پاراستنی ئاسایشی نەتەوەیی نیە و وەک نەتەوە ئەجیندەی خۆی بەیان نەکردووە بەڵکو وەک حزب و تاقم و دەستەیە، ئەوە جگە لە قوربانی و سەرکوت هیچی بۆ نامینێتەوە. جا هەموو کات دووبارەی دەکەنەوە ئەوە خیانەتە چۆن لە کەرکوک و عەفرین هەموو خەڵکی سادە گریان و ڕۆڕۆی بوو بەڵام بۆ سیاسیەکی هۆشیار ڕۆشنە کە ئەمانە هەمووی ئەنجامی کارەکانی پراکتیکی بەڕێوەبردن و دیپلۆماسی و سیاسیەکانی سەرکردە سیاسیە کوردەکان خۆیەتی لە بنەڕەتدا.
لێدانی دوما دووبارە دەبێتەوە چۆن لە ناوچەی تردا ڕوویدا، ئەم بازنەیەی شەڕە لە ڕۆژهەڵاتی ناوەند دەورانی تریش بەردەوام دەبێ چونکە مەسەلەکان هەموویان بە شێوەی خۆی دەمێننەوەو تەنها ل□ □واڵەتدا گۆڕانی بەسەر دێ بەڵام لە ناوەرۆکدا هەمان مەسەلەن. نە نەوەکانی داعش و بەعس ڕەزالەتیەکان لە بیر دەکەن نە نەوەکانی کەرکوک و کۆبانی وعەفرین نە نەوەکانی تەلئەبیب و خەلیل و کەناری ڕۆژئاوا ن□ تەعز و سەنعا و شوێنەکانی تر. هەر لەکاتی تەقینەوەیەکی ئاوادا بورسەکان و نرخی نەوت وکالاکان ئاڵوگۆڕیان بەسەردێ.هەروا سیستەمی هەژار هەژارتر دەبێ و دەوڵەمەند دەوڵەمەندتر دەبێ زیاتر دەچەسپێ وقوربەسەریەکانی گەلی بەرهەم هێن کە چینی کرێکارە زیاتر دەبن.

لاوازی هێزی ئینتەرناسیوناڵی چەپ و کرێکاری لە جیهاندا ئەم دەست واڵاییەی بەم هەموو هێزانە داوە بکەونە گیانی گەلانی هەژار. ئەگەر کاروا بڕوا هەروا کۆمابوونی سەرمایەش لەدەست کەسانی کەم زیاتر دەبێت و یاساکانیش پێچەوانە دەبنەوە ئینجا چینی کرێکار پێویستی بە سەرمایەداریە تا کارێکی مناسبی دەستکەوێ نەک لە ووڵاتانی دواکەوتوودا بەڵکو لە ووڵاتانی ئەوروپایی و ئوسترالیا و ئەمریکای باکووردا.

ئاسۆ حامدی